

DODATEK LITERACKO-NAUKOWY

„ILUSTROWANEJ REPUBLIKI“

z niedzieli dnia 20-go grudnia 1925 r.

Kociół garnkowi przygania...

...a eliksir zdrowia wycieka...

Rysował Waclaw Drozdowski.

Wrócili z niczem!
Pertraktacje w Moskwie
zostały odroczone
na 4 tygodnie.

W dniu wczorajszym powróciła z Moskwy delegacja związku eksportowego polskiego przemysłu włókienniczego w osobach pp. dyr. Pawła Biedermana i Arleta.

Delegacja ta, wbrew oczekiwaniom nie przywoziła żadnej konkretnej decyzji w sprawie projektowanego otwarcia w głównych ośrodkach Rosji składow komisowych łódzkich firm przemysłowych.

W ciągu 2-tygodniowego pobytu w Moskwie odbywały się pertraktacje z szeregiem sowieckich instytucji handlowych, które wobec zawilego charakteru sprawy, odroczone zostały na przeciąg 4-5 tygodni.

W okresie tym kontrahenci przygotowują odpowiedni memoriał do dalszej dyskusji, która zostanie wznowiona po powrotnym wyjeździe do Moskwy delegacji łódzkiego przemysłu.

Sądząc z wyników dotychczasowych pertraktacji spodziewać się może na pozytywnego załatwienia tej niezmiernie ważnej dla Łodzi sprawy. (c)

Wystawa higieniczna
T. O. Z-u.

Wystawą higieniczną TOZU, jak przewidziano cieszy się ogromnym powodzeniem. Specjalnie śpieszy na wystawę ucząca się młodzież, aby zdążyć zwiedzić wystawę przed rozpoczęciem ferii świątecznych. Cały szereg szkół już zamówił specjalne godziny na ekskursje.

Podczas wystawy odbędą się również odczyty.

Pierwszy odczyt odbył się w piątek 18 bm. — dr. Wolfsona, następne w sobotę 19-go — dr. Szyfmana, w niedzielę 20-go — dr. Goldmana.

Wszystkie odczyty odbędą się między 8-10 wieczór.

Wystawa pozostaje w Łodzi tylko czas krótki.

Nie w niedzielę, lecz
w poniedziałek

odbędzie się wiec pracowników umysłowych.

Wiec bezrobotnych pracowników umysłowych m. Łodzi, zapowiedziany na niedzielę, dn. 20 bm, odbędzie się w poniedziałek, dn. 21 bm, o godz. 9.30 zrana w lokalu stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracowników handlowych chrześcijan (Al. Kościuszki 21).

Na wiecu będą omawiane bieżące sprawy bezrobotnych oraz ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia.

ODCZYT ZNAKOMITEGO UCZONEGO.

W niedzielę 20 grudnia o godz. 6-ej pp. w sali męskiego gimnazjum miejskiego go (Sienkiewicza 46) odbędzie się odczyt p. profesora Birkenmajera z Krakowa p. t. „Mikołaj Kopernik jako uczony twórca i obywatel”.

Sądzymy, że zarówno temat, jak osoba prelegenta ściągają licznych słuchaczy.

KOMUNIKAT

Ostrzeżenie.

Doszło do naszej wiadomości, że niejaki Wiktor Gilksman, zamieszkały w Łodzi, ulica Zawadzka 39 oraz Aleksander Rozin, ulica Narutowicza 42 podszywają się pod naszą firmę zbierając zamówienia na reklamy filmowe.

Oświadczamy, że wytwórnia nasza z wyżej wymienionymi nie wspólnego niema oraz ostrzegamy Sz. Kljentele przed udaniem zamówień obu wyżej wymienionym, gdyż zamówienia te przez nas wykonane nie będą.

Sprawę o podszywanie się pod naszą firmę przeciw Gilksmanowi i Rozinowi kierujemy jednocześnie na drogę karną.

Wytwórnia Filmowa
„FARYS”
Łódź, ul. Moniuszki №1
Telefon: 5-23.

Ani podwyżki, ani 13-ej pensji!

Magistrat kategorycznie odmówił żądaniu pracowników miejskich.

W konferencji brali udział p.p. prez. Cynarski i wiceprez. Wojewódzki.

W dniu 15 bm. odbyła się w magistracie konferencja przedstawicieli miasta z delegatami związków pracowników miejskich polskiego chrześcijańskiego i klasowego.

Z ramienia magistratu brali udział w konferencji pp. prezydent Cynarski i wiceprezydent Wojewódzki.

Z ważniejszych postulatów, zgłoszonych przez związki wymienić należy: sprawę wypłacenia 13 pensji pracownikom miejskim oraz pracownikom gazowni, podwyższenie poborów wymienionym pracownikom o 30 proc. oraz sprawę ustalenia terminu wypłaty zapomóg robotnikom sezonowym.

Na wstępie p. prezydent Cynarski zaznaczył, iż

jest rzeczą niewłaściwą narzucanie magistratowi przez potentów terminu konferencji.

gdyż godzi to zarówno w autorytet władz miejskich, jak i w interesy miasta, bowiem zakłóca normalny tok zajęć w magistracie.

Jest ogólnie przyjęta zasada, iż terminy konferencji wyznacza ta władza, do której zainteresowani się zgłaszają.

W odpowiedzi na zgłoszone postulaty p. prezydent oświadczył, że magistrat nie może przychylić się do żądania wypłacenia 13 pensji pracownikom

ze względu na ogólne warunki gospodarce państwa i ciężki stan finansowy miasta.

Gdyby nawet magistrat wystąpił do rady miejskiej z odpowiednim wnioskiem to nie mógłby on uzyskać poparcia z wyżej przytoczonych przyczyn, jak również ze względu na brak pokrycia w budżecie.

Sprawa zwiększenia poborów pracownikom nie może być wzięta pod uwagę, gdyż przekracza w górze kompetencje magistratu.

Jak wiadomo, pobory te zostały uregulowane — zgodnie — rozporządzeniem prezydenta Rzeczypospolitej.

Z kolei p. wiceprez. Wojewódzki scharakteryzował ciężki stan finansowy gazowni miejskiej, wywołany znacznym zmniejszeniem konsumpcji gazu, wobec czego

brak jest niezbędnych funduszy na wy-

płatnie 13 pensji pracownikom gazowni.

Wogóle sprawa jakichkolwiek zapomóg w postaci 13 pensji i t. p. jest nieaktualna — wobec groźnej klęski bezrobocia która czyni zastraszające postępy.

Wreszcie co do wypłaty zapomóg robotnikom sezonowym, to p. prezydent oświadczył, iż

sprawa ta uzależniona jest od decyzji władz nadzorczych.

Na tem p. prezydent zamknął konferencję, oświadczając, iż szczegółowej odpowiedzi w tej sprawie udzieli p. wiceprez. Groszkowski. Wobec tego jednak, że p. wicepr. Groszkowski brał udział w innej konferencji, żądane informacje zakomunikowane zostały za pośrednictwem jednego z urzędników już po zamknięciu obrad.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż informacje jednego z kierowników związkowych, zakomunikowane na wiecu pracowników miejskich, w dniu 16 bm. jakoby p. prezydent Cynarski opuścił konferencję, są niezgodne z istotnym stanem rzeczy.

Wynagrodzenia członków magistratu

pobierane przez nich w charakterze członków zarządu elektrowni i tramwajów,

winni wpływać do kasy miejskiej.

Jest to wniosek frakcji radzieckiej P. P. S.

Frakcja radziecka PPS, zgłosiła do prezydium rady miejskiej wniosek następującej treści:

„Przedstawiciele miasta biorą udział w zarządach instytucji dochodowych jak tramwaje i elektrownia, w których za posiedzenia otrzymują dość znaczne wynagrodzenia.

Jak wynika z protokołu walnego zebrania łódzkiego towarzystwa elektrycznego, odbytego w Grand - Hotelu w dn. 23 października, uchwalono tytułem wynagrodzenia dla 14 członków zarządu wśród których jest 4 przedstawicieli magistratu,

wypłacić rocznie 120 tysięcy zł.

prócz zwrotu kosztów przejazdu itp. przyczem posiedzenia te według brzmienia statutu odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące.

Cyfry powyższe wskazują, iż na jednego członka zarządu w wzmiankowanym towarzystwie

za udział w posiedzeniach wypada blisko 9 tys. zł, rocznie.

Pomijając dalsze świadczenia, jakie z tytułu zasiadania w tym zarządzie mogą wyniknąć, powyższa suma jest dość znacznym dochodem poza pensją, przyznana członkom magistratu.

Nieomal ci sami członkowie magistratu zasiadają w zarządzie kolei elektrycznej łódzkiej,

gdzie również otrzymują odpowiednie wynagrodzenie.

Wychodząc z założenia, że przedstawiciele magistratu reprezentują majątek miasta,

a nie swój prywatny, wszelkie dochody, posiadanych przez miasto akcji wzmiankowanych towarzystw,

winni być własnością miasta.

Wobec tego, że członkowie magistratu za czynności związane z gospodarką miasta otrzymują odpowiednie pensje z kasy miejskiej, rada miejska uchwała:

1) Wszelkie wynagrodzenia dla członków zarządu kolei elektrycznej łódzkiej jak również łódzkiego towarzystwa elektrycznego, przedstawicieli gminy m. Łodzi

są własnością tejże gminy i winny wpływać do kasy miejskiej m. Łodzi.

2) Przedstawiciele gminy m. Łodzi, członkowie wzmiankowanych towarzystw akcyjnych, winni baczyć, aby z powyższego tytułu nie były uszczuplone wynagrodzenia, przypadające dla przedstawicieli miasta zasiadających w wyżej wzmiankowanych towarzystwach.

3) Pewne określone wynagrodzenia dla swych przedstawicieli, zasiadających w wzmiankowanych towarzystwach uchwała rok rocznie rada miejska na wniosek magistratu. (b)

Noc Sylwestrowa.

Dnia 31 grudnia br. urządza wojskowy klub sportowy, Łódź w białej sali hotelu Manteuffla oryginalną zabawę tańeczną pod nazwą „Szalona noc sylwestrowa”.

Wezmą w niej udział najwybitniejsi, najsympatyczniejsi, najprzystojniejsi sportowcy cywilni i wojskowi. Skłoni to niechybnie piękne Łódzianki do masowego udziału.

Przygrywać będą bez wytchnienia 2 orkiestry wojskowe. Uczestników oczekują liczne niespodzianki, które umiłą ten wieczór beztroski, humoru i za pamiętania się.

Strój wieczorowy. Wejście za zaproszeniami, po które należy się zwracać do sekretariatu W.K.S., ul. Andrzeja 6, 2 piętro (p. Idzikowski, dowództwo 10 dywizji piechoty).

SALA MIŁOŚNIKÓW MUZYKI (TRAUGUTTA 1).

DZIŚ, dnia 19 grudnia o godz. 8.30 wieczorem znany feljetonista

BOLSKI

wychłosta biczem satyry Łódź „łodzermenschów” i cniłiwe łódzianki w sensacyjnym odczycie pod tytułem

„Łódź w negliżu”

TREŚĆ: Mój stosunek do piękniejszej połowy Łodzi. — De-kołty z Malinowej i „Teatralnej”. — Jak, Kiedy i gdzie całuje łódzianka? — „Demonizm” pensjonarek z ulicy Piotrkowskiej. — Tajemnice łódzianek, które przestały być pannami i zostały pannami na wydaniu. — Typ „łodzermenscha”, jako materiał na męża, bussinesmana i przyjaciela domu. — Izidor Gancegal, ekspedjent firmy „B-cia Gebrüder i S-ka” — „Kulturträger” Łodzi. — Śmietana i śmietanka dancinów łódzkich. — Lwowski Mangot na łódzkim bruku. — Nad grochem złotej młodzieży łódzkiej. — Ziewania i tęsknoty polskiego Manchesteru. — Plajta — ostatni krzyk mody łódzkiej. — Haussa i baissa na giełdzie humoru. — Mordobicia — nowy fach łódzkich dzentelmenów. — Smutne horoskopy stagnacyjnego karnawału 1925 r.

Pozostałe bilety w cenie od 1 zł. do 2-eh są do nabycia od godz. 11-ej przed poł. przy kasie (Traugutta 1).

CASINO

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Dramat salonowo-erotyczny w 8-ju aktach

LAURA LA PLANTE
UNIVERSAL STAR

Pierwszy Kochanek

(TRZY SERCA PŁONĄCE)

Trzy serca płonące-

to tragedia kobiety kochającej, lecz nie kochanej...

Trzy serca płonące-

to miłość pięknej kobiety ku mężowi swej siostry..

Trzy serca płonące-

to tragedia mężczyzny kochającego siostrę swej żony...

Wspaniała wystawa,
doskonała reżyserja

Clarence Brown'a

i nadzwyczajna
gra słodkiej

Laury La PLANTE

oraz Pauliny FREDERICK

stanowią, iż film ten jest
—prawdziwym klejnotem—
ekranu.

Orkiestra symfoniczna pod dyr. L. KANTORA.

Początek o godz. 3-iej po poł.

Sala dobrze ogrzana.

Dziś! 8.30!

Łódź w negliżu!

A więc dzisiaj o godzinie 8.30 wieczorem w sali Miłośników Muzyki (Traugutta 1) odbędzie się z tak wielką niecierpliwością oczekiwany odczyt Boleskiego p. t. „Łódź w negliżu“.

Sensacyjna treść, ciekawe ujęcie tematów, charakterystyka typów łódzkich a szczególnie pięknej — wszystko to przemawia za tem, że odczyt spotka się z uznaniem publiczności, która aż po brzegi wypełni salę.

Pozostała minimalna ilość biletów jest do nabycia od godziny 11-iej przed poł. przy kasie (Traugutta 1).

TEATR. MUZYKA I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Teatr Miejski daje dziś, w sobotę, popołudniu o godz. 3.30 czarodziejską baśń „Kopciuszek“, wieczorem po raz drugi — po cenach znizowanych — potężny dramat Stefana Żeromskiego „Po nad śnieg bielszym się stanie“. Jutro, w niedzielę o godz. 3.30 „Kopciuszek“, wieczorem po raz trzeci i przedostatni przed zejściem z afisza „Po nad śnieg bielszym się stanie“. Ceny, mimo niedzieli, znizowane (według nowego obniżonego cennika).

TEATR POPULARNY.

Dziś, w sobotę dwa przedstawienia po cenach najniższych: o godz. 4 popoł. „Stare miasto“, wieczorem po raz przedostatni świetna, wesoła krotkoczwila w 3 aktach p. t. „Pan Podpretek, to ja!“

Z teatru miejskiego.

„Ponad śnieg bielszym się stanie“ — dramat w 3 aktach Żeromskiego. reżyserja p. Kochanowicza.

Żeromski, czujny, nieublaganie sprawiedliwy sędzia i mądry nauczyciel narodu potrafił najwyższy, nieprzerwany rozpęd twórczy zakłać przedewszystkiem w swych powieściach, nowelach i rapsodach.

Są to utwory tak bosko piękne, tak nieprzebrane głębokie i żywiołowo potężne, a zarazem wzniosłe i proste, że wśród twórców współczesnej Europy nie spożyty geniusz Żeromskiego świeci najjaśniejszym blaskiem.

Żeromski, to geniusz liryzmu, który jest fundamentem każdej jego powieści, noweli, rapsodu.

Dlatego dramaty autora „Popiołów“ nie stoją na wyżynie jego innych utworów.

„Ponad śnieg“ to nie najlepsza sztuka wielkiego twórcy.

Całości dramatu nie można uważać za budowlę bez rysów i usterek. Oczywiście, że mimo potopu sztuk z dworów i dworaków (ileż ich padło niesławna śmiercią na wszystkich scenach polskich?) potrafił coś nowego i głębokiego powiedzieć.

Dramat opiera się na dwóch filarach,

P. Ignacy udawał Czesława

i w ten sposób robił karierę wojskową.

Sąd skazał Adamskiego na półtora roku więzienia.

W lutym r. b. wpłynęło z dowództwa plutonu żandarmerji w Częstochowie do niesienia na porucznika Czesława Adamskiego, iż ten na podstawie dokumentów swego brata uzyskał stopień oficerski.

W sprawie powyższej żandarmerja wdrożyła śledztwo, które ujawniło szereg malwersacji porucznika Adamskiego.

Porucznik Adamski miał na sumieniu szereg pomysłowych oszustw.

Gdy w roku 1919 zwolniono go z wojska niemieckiego, gdzie był sierżantem, Adamski wstąpił do wojska polskiego, przedstawiając podrobiony dokument stwierdzający, iż był w armji niemieckiej porucznikiem.

Dowódca pułku powziął jednak podejrzenia co do autentyczności tego dokumentu.

Adamski wzięty w krzyżowy ogień pytań przyznał się do winy i został oddany pod sąd.

Adamski zbiegł jednak i udał się do Inowrocławia, gdzie wystarał się o dokumenty osobiste swego stryjecznego brata Czesława i na zasadzie tych dowodów wstąpił ponownie w Warszawie do wojska.

Manipulacja ta udała się Adamskiemu całkowicie.

Ignacy Adamski uchodził za Czesława zarówno w wojsku, jak i w życiu prywatnym.

Dzięki świadectwu dojrzałości swego brata ciotecznego Adamski awansował na podchorążego, a następnie na podporucznika.

W styczniu jednak b. r. po dłuższej chorobie Adamski otrzymał zaświadczenie wojskowe, stwierdzające niezdolność jego do służby. Pan Adamski nie chciał jednak rezygnować z wojska.

I oto w zaświadczeniu lekarskim przerobił kategorię D na C.

Cała jego działalność została jednak że wreszcie ujawniona.

Wczoraj sprawa powyższa znalazła się na wotandzie trybunału wojskowego pod przewodnictwem majora Gralewskiego.

Wszyscy świadkowie w liczbie dziesięciu zezwani do sprawy składali ze znanja obciążające dla oskarżonego.

Prokurator major Waszczyński w dłuższym przemówieniu domagał się surowej kary dla oskarżonego, który miał na sumieniu tak wielką ilość ofiar.

Po przemówieniu adwokata Henryka

są momenta niewyjaśnione. Nic nie zapowiadało, że się stanie jedzą i że z pragnienia wygód, życia i użycia rzuci się na szyję lowelasowi Światoborowi. Demoniczny wybuch radości na wieść o tragicznej śmierci narzeczonego jest zbyt słabym zarodkiem Ireny z drugiego aktu owej nawskroś filisterskiej, wprost wyzywająco cynicznej kobiety, dla której Rudomski nie waha się zapalić zębnej żagwi zbrodni.

Irenę porwał w swe meły rozhuwany pęd życia, a na grobie egotycznej miłości Rudomskiego, na którym spełniła się straszliwa kłątwa matki, wykwitł kwiat miłości ojczyzny. Główny nacisk kładzie autor „Róży“ na tę drugą oś akcji, bo dla niego szczęście jednostki nie zna czy, bo celem życia jest służba dla społeczeństwa.

Rudomski — inwalida bez ręki i nogi, lecząc swe krwią brozące rany, rzuca się z lwią odwagą na przedstawicieli gwałtownego przewrotu i dyktatury proletariackiej, a sam krzawi wzniosłe hasła prawdziwego postępu, którym pragnie zwyciężyć brutalny, w środkach nieprzebiegający bolszewizm. Przez usta polskiego żołnierza, rycerza sprawy, przemawia sam Żeromski. Cennych wyjaśnień do tej ideologii Rudomskiego i stosunku wielkiego pisarza do całego współczesnego pokolenia dostarcza dopiero „Przedwiośnie“.

Akcja „Ponad śnieg“ jest dość uboga; w drugim i trzecim akcie posuwa się po-

Reduta.

Luksusowe kobiety.

Film ten demonstruje życie luksusowych kobiet, tego najnowocześniejszego wytworu hulaszczygo życia wielkiego miasta. Można je porównać do pstrych i wonnych kwiatów, rosnących na bagnistym gruncie. Igrając miłością przepuszcza ją fortuny przez swe delikatne, wyplegnowane ręce. W jedwabnych, złotem obszytych pantofelkach tańczą ich powabne nóżki po sercach mężczyzn, po cierpieniach ludzkości.

W roli głównej — piękna i powabna Lee Parry, jakby stworzona na „luksusową kobietkę“ Przebogata wystawa i wspaniała realizacja przez Eicheberga czynią z tego filmu arcydzieło. I jakkolwiek film ten pozbawiony jest scen wstrząsających, to jednak przez swą życiową prostotę trzyma widza w napięciu od początku do końca.

Element komiczny reprezentuje przedewszystkiem rodzina „nouveau-riche“ bankiera Mosera a sceny rozgrywane się na tle ich życia wywołują na sali huragany śmiechu.

Występy Heleny Bekeffi stanowią sensację dla ludzi o dużym wyrobieniu artystycznym. — Primabalerina opery warszawskiej i moskiewskiej — Helena Bekeffi jest tancerką europejską. Piękne jej tańce są skończoną symfonią przeszłych i malowniczych plruewów. Przyjęta też była przez publiczność z niebywałą owacją. Dopelnia programu wyśmienity Bolcio Kamiński.

Landaua sąd udął się na naradę, wynosząc o godzinie 4 i pół po poł. wyrok, na zasadzie którego skazano Ignacego fałsz Czesława Adamskiego na rok i 6 miesięcy ciężkiego więzienia, darując mu na zasadzie amnestji 5 miesięcy więzienia oraz wydalono go z wojska, das

woli naprzód, jakkolwiek mało jest scen, któreby nie zdradzały tytanicznego pióra Żeromskiego. Finały aktów są efektowne i nacechowane siłą dramatyczną, pozatem jest w sztuce dużo pierwiastku narratorskiego. Nie ulega wątpliwości, że twórca „Urody życia“ napisałby na tle akcji tej sztuki nieporównanie lepszą powieść, choć niektóre sceny pierwszego i ostatniego aktu zelektryzowały widzów potęgą plastycznego wyrazu.

Z grających najlepszą stworzył sylwetkę p. Kochanowicz, który rolę Światobora trafnie i wprost doskonale przemyslał do najdrobniejszego szczegółku. P. Żeromski dużo włożył zapалу w rolę Rudomskiego, ale w pierwszym i drugim akcie grał z nerwowym temperamentem, a w trzecim miejscami mocno ją przedeklamatyzował. P. Dunajewska, wyborna w pierwszym akcie, nie zdołała się wnieść na wyżyny tragizmu w ostatnich scenach.

P. Żmijewska dała zajmujący portret Ireny; sądę jednak, że reżyser niewłaściwie ujął tę postać, której kazal walczyć z sobą, zanim wpada w objęcia lwa salonowego, choć miała być kobietą, która jedynie pragnie drażnić się z Światoborem i utrudnić mu zdobyc. Konwencjonalna „panienka z dworu“ ładnie wypadła w interpretacji p. Gryf-Olszewskiej. Poza momentami wybitnie dramatycznymi, w ostatnim akcie był p. Komornicki comme il faut.

Dr. W. Fallek.

Otwierają się możliwości eksportowe. Na przeszkodzie stoi jedynie brak kapitału obrotowego.

W teraźniejszej sytuacji walutowej przemysł łódzki staje przed nowymi problemami.

Niezawodnie obecny spadek waluty powinien stworzyć dla przemysłu pomyślną koniunkturę, dzięki premji eksportowej, jaka się wytworzyła.

Zarówno koszty robocizny, administracji, przewozów kolejowych i węgla, przeliczając na dolary, uległy z góra 50 proc. redukcji, co ogromnie zażywa na kalkulacji.

Jak więc wytlumaczyć, iż mimo to fabryki, zamiast zwiększać swoje uruchomienie, są zamykane i wyrzucają na bruk robotników.

Jest to wina stosunków ekonomicznych, wytworzonych dzięki zabójczej gospodarce Grabskiego. Nie można tu jednak nie winić kierowników przemysłu łódzkiego, jakoteż Lewiatana i ich naczelnej reprezentacji.

Oba te czynniki nie potrafiły nigdy wystąpić odpowiednio i zapobiec ruinie, do której nas konsekwentnie i widocznie pędzono. Jeśli w obecnych warunkach walutowych przemysł musi zamknąć swe warsztaty, to główna przyczyna leży w warunkach kredytowych.

Niepewność co do najbliższej linii postępowania rządu i brak zdecydowania w najbardziej zasadniczych problemach gospodarczych spowodowały zmniejszenie się zaufania, zarówno wierzycieli zagranicznych, jakoteż krajowych.

Kredyty surowcowe w porównaniu z rokiem ubiegłym są znacznie zmniejszone, nie mówiąc już o czasach inflacji, kiedy przemysł posiadał naprawdę bardzo wielkie kredyty zagranicą.

Prywatny rynek dyskontowy w znacznej części został zamknięty, już to ze względu na brak zaufania do wszelkiego rodzaju zobowiązań wekslowych już to ze względu na to, iż dzisiaj o wiele bardziej lukratywną jest spekulacja walutowa, aniżeli pożyczanie choćby na najbardziej wysoki procent. Pozostaje więc ostatecznie jako jedyne źródło kredytu Bank polski, którego działalność dyskontowa od samego początku była ograniczona i właśnie w naszej biedzie kredytowej leżą przyczyny, dla których przemysł nie może wykorzystywać obecnej koniunktury.

Brak kapitału obrotowego odczuwany jest obecnie dotkliwiej, aniżeli kiedykolwiek indziej, gdyż każdy dzień oznacza stratę niezwykle korzystnej koniunktury.

Zastrzec się należy, iż korzystnie mogą być sprzedane dopiero towary, które zostaną obecnie wyprodukowane. Firmy, posiadające składy, o ile zdecydowały się na ich zrealizowanie, muszą się liczyć z tem, iż poniosą poważne straty. Te czynniki bowiem kalkulacyjne, które dzisiaj uległy redukcji dzięki spadkowi waluty, przedstawiały jeszcze do niedawna niemal pełną swą wartość złotą.

Skoro obecnie dzięki niższym cenom na rynkach światowych, realizowana nie starych zapasów towarów jest jedyną nadzieją z poniesieniem strat, to jednak sfery przemysłowe winny się głęboko nad tem zastanowić, jak należy postąpić, aby jaknajrychlej rozpocząć wykorzystanie świetnej koniunktury, która stoi obecnie przed nami otworem.

Oczywiście, iż poważniejsza akcja eksportowa musi się opierać na współdziałaniu z Bankiem polskim, jakkolwiek zdajemy sobie sprawę, iż w tej

mierze mogą istnieć poważne abjekcje to jednak, naszym zdaniem, nie należy się wahać.

Skoro rząd nie zdecyduje się na kontrolę finansową, to widoki stabilizacji w najbliższej przyszłości nie przedstawiają się zbyt pomyślnie. Skoro tak rzeczy stoją, to zdaje się, iż łatwa jest decyzja, co należy wybrać z alternatywy, czy ryzyko pewnych wahań

walutowych, czy też uruchomienie przemysłu dla eksportu.

Należy zaznaczyć przy tem, iż każdy krok, zmierzający do podniesienia eksportu, oznacza zmniejszenie się amplitudy wahań kursowych.

Każdy metr eksportowanej manufaktury wzmacnia nas finansowo, gospodarczo i socjalnie.

Dr. Leszek Kirklén.

Sąd ogłosił upadłość

firmom: B-cia Grodzieńscy, M. Loewenstein i B-cia Knyszyńscy.

Na wczorajszej sesji wydziału handlowego sądu okręgowego w Łodzi rozpatrywane było podanie hurtowni manufakturowej B-cia Grodzieńscy (Cegielniana 53) o ogłoszenie tej firmie upadłości.

Odnośny wniosek w imieniu firmy B-cia Grodzieńscy uzasadniał adw. Wajcman, nadmieniając, że stan interesów firmy jest poważnie zachwiany, tak że wywiązywanie się z zobowiązań jest niemożliwe. Passywa petentki przewyższają aktywa o 10.793 zł., przy czem wszczęte przez wierzycieli kroki egzekucyjne stawiają firmę w sytuacji bez wyjścia.

Między innymi warszawsko-łódzkie towarzystwo handlowe z tytułu za bezpieczeństwa swych wierzycieli po czyniło zajęcie większej części składu,

dzięki czemu dalsze prowadzenie interesów przez firmę zostało uniemożliwione.

Sąd po naradzie upadłość ogłosił oznaczając datę jej otwarcia na dzień 10 grudnia. Sędzią komisarzem mianowany został Stanisław Koczyński, zaś kuratorem masy adw. Pelka.

Również ogłoszona została upadłość firmy M. Loewenstein S-owie i B-cia Knyszyńscy, fabryka wyrobów wełnianych (Sienkiewicza 72). Passywa tej firmy przewyższają aktywa o 20 przeszło tysięcy złotych.

Sędzią komisarzem mianowany został p. Sienkiewicz, zaś kuratorem adw. Vogel.

Data otwarcia upadłości oznaczona została na dzień 16 grudnia.

Gdańsk nad brzegiem przepaści. Sytuacja wolnego miasta jest beznadziejna.

Gdańsk, 18 grudnia.
Agencja Wschodnia.

Duże zainteresowanie wywołało tutaj wczorajsze posiedzenie sejmiku gdańskiego, na którym rozpatrywano gospodarczą sytuację wolnego miasta.

Senator Volkmann stwierdził otwarcie, że Gdańsk stoi nad brzegiem przepaści i niema drogi, którąby wybrać należało dla ratowania bardzo poważnie zagrożonych interesów Gdańska.

W odpowiedzi na to, senator Franck wymienił przyczyny, które wepchnęły wolne miasto w jego obecną sytuację. Pierwszą z tych przyczyn — według senatora Francka — było przesilenie go-

spodarcze na całym świecie. Następnie traktat wersalski stworzył dla Gdańska odrębne warunki, w których wolne miasto egzystować wprost nie mogło. Traktat zabrał Gdańskowi przedewszystkiem rynki niemieckie. Dalszą przyczyną klęski był spadek złotego.

Gdańsk, 18 grudnia.
Agencja Wschodnia.

„Danziger Allgemeine Zeitung“ pisząc o wczorajszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego podaje, że senator Volkmann i senator Franck uważają za najważniejszą z przyczyn ruiny gospodarczej Gdańska nieustępliwą politykę Polski.

Rynek dyskontowy.

Na łódzkim rynku dyskontowym w bieżącym tygodniu z powodu braku pierwszorzędných weksli zupełnie zamarł ruch.

Dyskontowano jedynie traty dolarowe po 3 i pół—4 proc. w stosunku miesięcznym.

Rynek włókienniczy.

Na łódzkim rynku tkanin włókienniczych w ciągu wczorajszego dnia sytuacja nie uległa żadnej zmianie. Brak kupców i niezdecydowana tendencja na rynku walutowym powodują dalsze pogorszenie się sytuacji w bieżącym okresie przedświątecznym.

Notowania Giełdy Warszawskiej

dostarcza natychmiast po zamknięciu zebrania giełdowego na giełdzie warszawskiej

Łódzki Oddział Polskiej Agencji Telegraficznej

Zielona 8. (PAT) Tel. 111 i 15-24.

Cedula giełdowa, dostarczana przez P. A. T. ma charakter ceduły urzędowej. P. A. T. dostarcza również notowania wszystkich giełd światowych, pieniężnych i towarowych.

Wydział ogłoszeń P. A. T.

załatwia zlecenia ogłoszeniowe do wszystkich wydawnictw urzędowych w Polsce oraz dla całej prasy polskiej i zagranicznej bez jakiegokolwiek prowizji.

Koncesjonowane
Biuro

„RES”

Plotkowska 69.
Telefon № 41-41

W dziale administracyjnym — sprawy o lichwę.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku pieniężnym ruch rozpoczął się przy kursie 10.30 w placeniu i 10.40 w żądaniu. W południe kurs się obniżył do 10.20—10.25. Pod wieczór tendencja się wzmocniła pod wpływem wiadomości nadchodzących z Warszawy.

Wobec raptownie zwiększonego zapotrzebowania zabrakło na rynku materiału dolarowego, do tego stopnia, że przez godzinę kantory wymiany dolarów nie sprzedawały.

Ostatecznie kurs osiągnął 10.40 w placeniu przy tendencji mocnej. Bank polski interwenjował na giełdzie w małym stopniu.

Giełda urzędowa.

CZEKI.

Belgia 43.15
Londyn 46.10
N. Jork 9.50
Paryż 35.10
Praga 28.16 3-4
Szwajcaria 183.50
Wiedeń 134.—
Włochy 38.35

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka dolarowa w dolarach 66.— w złotych polsk. 630.30
Pożyczka kolejowa 85, 80, 85
Pożyczka konwersyjna 5 proc. 43.50, 8 proc. 110.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 17.25, 16.60
5 proc. obl. Tow. Kredyt. m. Warszawy złotych 25.10.
Usposobienie słabe.

AKCJE.

Bank Handlowy Warsz. 2.—
Bank Zachodni 1.—
Bank Zarobkowy 4.25
Cerata 0.33
Elektryczność 1.30, 1.25
Chodorów 5.—
Częstocice 0.83
Cukier 1.65, 1.60, 1.65
Łazy 0.09
Węgiel 1.31, 1.28
Lilpop 0.47, 0.45
Modrzejów 2.25, 2.15, 2.20
Norblin 0.74
Ostrowieckie 3.80
Parowozy 0.20
Rudzki 0.75, 0.69
Starachowice 1.—, 0.90
Ursus 0.50
Żyrardów 7.—, 6.80
Borkowski 0.70
Haberbusch 5.—
Spirytus 1.75, 1.80

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Nowy Jork 4.85, 1-16
Holandia 12,07 i jedna czwarta
Francja 129,37
Belgia 107
Włochy 120,15
Niemcy 20,36
Szwajcaria 25,11
Hiszpania 34,20
Szwecja 18,10
Praga 163,75

GIEŁDA PARYSKA.

Londyn 129,10
Nowy Jork 26,62
Belgia 120,30
Hiszpania 379
Włochy 106,75
Szwajcaria 518
Szwecja 715
Praga 78,25
Rumunia 12,35
Wiedeń 376

GIEŁDA GDAŃSKA.

Notowania w guldenach gdańskich:
100 marek Rzeszy 123,745 — 124,055
100 dolarów ameryk. 523,85 — 525,15,
czek na Londyn 25,20, telegraficzne wyplaty na Berlin 123,620 — 123,980, na Amsterdam 208,56 — 209,09

Zwiedzajcie Wystawę Hygieniczną „T. O. Z-u”

ANDRZEJA № 1. TELEF. № 27-99.
Wystawa pozostaje tylko czas krótki.

Prócz stałych lekarzy-demonstratorów udzielają objaśnień i przy okazji wygłoszą odczyty: dziś w sobotę dn. 19 b. m. godz. 8-10 w. Dr. Szyman - „Choroby zakaźne”, jutro w niedzielę dn. 20 b. m. godz. 8-10 Dr. Goldman - „Doraźna pomoc w nieszczęśliwych wypadkach.”
Dla szkół i związków specjalne grupy za ugodową opłatą po uprzednim porozumieniu się z kierownictwem wystawy. — Wystawa otwarta od 10-2 i od 4-10 wiecz. a w soboty i niedziele — bez przerw.

Ceny konkurencyjne!

Najstarszy handel win, wódek i towarów kolonialnych pod firmą:

S. Jaworski

— dawniej M. Sprzączkowski —

ul. Piotrkowska № 54 (róg Narutowicza)
telefon 43-76

poleca znanej dobroci bakalije, pierniki, orzechy, delikatesy i t. p. towary.
Wielki wybór WIN zagranicznych, wódek i likierów oraz znakomitych win krajowych od Zi. 2. — za butelkę.

UWAGA: Przy zakupie 10 butelek win lub wódek udziela się 10% rabatu towarem.

Ceny konkurencyjne!

Dr. med. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych wenerycznych i włośnowo Gabinet Rentgenowski i światło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144 róg Ewangielickie
Tel. 29-45.

Przyjmuje od 8-2 6-8 Dla pań oddzielna poczekalnia od 5-6

LECZNICA Inst. Rentgenowski i gabinet dentystyczny — Złnierska 17. — Tel. 16-33.		
CHOROBY		
uszu nosa, gardła	Dr. Rakowski	9-11, 2-3, 6-7
oczu	Dr. Goldstein-Polak	12-1 i 7-8
weneryczne skórne	Dr. Różaner	9.30 10.30 1-2 i 7-8
nerwowe	Dr. Justman	11-1 6.30-7.30
dzieci	Dr. Rożencwałd	10-12 i 3-5
kobiety i akuszerka	Dr. Papierny	11.30-1 i 5-6
chirurgia	Dr. Kantor	2.30-3.30 7-8
wewnętrzne	Dr. Weinberg	11-12 i 4-6
rentgenolog	Dr. Stupel	10-12 i 3-6
gabinet dentystyczny	L. Prussak N. Rozes	4.30-2 3-6 30

Pomoc nocna

Pomoc nocna

Pomoc nocna

NA GWIAZDKĘ!

Wielki wybór aparatów fotograficznych po cenach konkurencyjnych
poleca skład przyborów fotograficznych
N. FRIEDMAN, Łódź
Piotrkowska 62. — Telefon 30-13.

Dr. med. **BRAUN**
Południowa Nr 23
telef. 40-26.
Specjalista chorób skórnych wenerycznych Leczenie światłem (Lampa kwarcowa)
Przyjmuje od 8-12 i od 5 do 8.

Dr. **MARJA LEWINSONOWA**
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe (kobiety i dzieci)
Cegielniana 6
Telefon 43-63.
Przyjmuje od 11-12 do 4-6 wiecz.

Lokale
Umeblowany pokój do wynajęcia. Karała 26, front II-gie piętro. 110-22
Plegancko umeblowany duży pokój w śródmieściu z wszelkimi wygodami (łazienka, elektryczność, telefon) oddaję z całodziennym utrzymaniem w Adamowskiej, Narutowicza 36 m 7 089

Dr. med. **LUBICZ**
Cegielniana 43
Tel. 41-32.
Choroby skórne weneryczne moczopłciowe Leczenie sztucznym słońcem w tym samym przyjmuje od 5-8.

80 groszy Manicure
w pierwszorzędnym zakładzie fryzjerskim
Eugenii Jakobowicz
PIOTRKOWSKA 60.
w podwórzu

Pokój
frontowy słoneczny umeblowany, z balkonem i piętro dla izraelity (iki) od zaraz do wynajęcia. Objeżdż od 1-4, wiadomości Pańska 12 m. 12. 68-19

Dr. med. **L. Prybulski**
Choroby skórne włośnowe weneryczne Leczenie światłem Lampa kwarcowa promieniart. Rentgena.
Zawadzka 4
Telefon Nr 25-38
Przyjmuje od 9-2 od 5-8
Dla pań od 4-5
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Kupno sprzedaz
Jedna para praw do dźwięku bez domieszek pod gwarancją w własnej największej galicyjskiej piśni wysła w 5 kg blaszankach za zaliczką w złotych według kursu 2 dolarów z opakowaniem bezpłatnie. Eugeniusz Biliński w Zbarażu. 089-19

Różne
Kusze ka Piotrkowska przyjmuję za mówienia Piotrkowska 132. 41-1
Do sprzedania 16-żeczku dziecięce i wózek sportowy. Władomości ul. Południowa 25 m. 15 Gdańska Długa) od 3-5 po poł. Nr. 67 m 8 front 9.8-20

Dr. **W. Balicka**
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 11-2 i od 3-6 tylko kobiety
Pańska 12 m. 14 róg Zawadzkiej.

WARTOWA sprężarka maszyn do szycia. Ceny fabryczne. Nauka halia, Peła Pomorski Piotrkowska 69 w podwórzu 884 12

Zagubione dokumenty
ELZER Aleksandra fowicz zamieszkały w Prasce powiatu wielunskiego zagubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Wielunskie. 0.8 7-18-19

Wytwórnia karoserji autobusowych.

Nadbudowa landoletek i przebranie samochodów na dorożki przepisowe, jak również przyjmuje się reperacje uszkodzeń.
Zamówienia wykonuje szybko, solidnie, na dogodnych warunkach i po cenach konkurencyjnych
Na składzie GOTOWE KAROSERIE. Tamże do sprzedania 2 samochody landoletki marki „Fiat”.
Na miejscu GARAŻ dla samochodów i wynajem.

J. Kolpowski Łódź. Tel. 27-88 Cegielniana 62.

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny K. Kasprusia w Łodzi

ul. Główna 16,
wykonują wszelkie roboty, wchodzące w zakres tapicerstwa i dekoracji.
Poleca po cenach przystępnych otomany, leżanki, materace, wykonane podług najnowszej konstrukcji
UWAGA: Pomimo ogólnej drożyzny, ceny nie podwyższono. 822 2

„Ważne dla Pań”

Pamiętajcie adres **Pomorska 58.**
gdzie można dostać najnowsze kapelusze po cenach bardzo przystępnych Przyjmuje się obstalunki i przeróbki.
Proszę się przekonać.
F. Rapoportówna.
Dojazd tramwajami 8 i 4.

NAJWYKWIETNIEJSZY NAJELEGANTSZY NAJWIĘKSZY

wyńor sztucznych kwiatów do sukien i owoch podług najnowszych modeli, pańskich oraz kwiaty dekoracyjne poleca

f. „MARYLA”

Łódź, Piotrkowska 59, fr. I p.
Właścicielka **Atelier Artistique de Chapeaux**
Narutowicza 3, II p front powrócił.
Zestawiam komplet usznic w moim Atelier 117

LECZNICA (przyhodnia) „POMOC” lekarzy specjalistów, gabinet dentystyczny przy ul. Aleksandrowskiej №1 róg Złnierskiej. Telefon 129.

Choroby wewnętrzne. Dr. S. Szfris od 8 — 10 12-2 i od 7 — 8. Dr. A. Lichtensztajn od 10 — 11 i od 4 — 5 Choroby oczu Dr. Hertz-Szpołańska od 11 — 12 i od 2 1/2 — 3 1/2. Dr. S. Więkowski od 5 — 6. Choroby nerwowe. Dr. A. Landau od 10 — 11 i od 6 — 7. Choroby chirurgiczne. Dr. A. Fokszański od 8 — 9 i od 4 — 5. Dr. E. Maroński od 12 — 1 i 7 — 8.	Choroby kobiece i akuszerka Dr. M. Hammer od 9 — 10 i od 7 — 8. Dr. F. Rosałowski od 1 — 2 i od 6 — 7. Choroby dzieci. Dr. M. Lichtensztajnowa od 10 — 11 i od 1 — 2. Dr. J. Herszfel od 9 — 10 i od 3 — 5. Choroby skórno-weneryczne i moczopłciowe Dr. S. Kryńska od 11 — 2 Dr. S. Lewkowicz od 5 — 6. Choroby uszu, nosa i gardła Dr. J. Liberski od 3 — 5.
Roentgenolog Dr. H. Gawarewicz. Choroby jamy ustnej i zębów. Lek. den. i. Chones od 8 — 10 1/2. Lek. den. H. Jankowska od 10 1/2 — 2	Lek. den. R. Pilecka od 2 — 6 Lek. den. E. Morgensztern-Sznajder od 6 — 8

Lecznica czynna od godz. 8 rano do godz. 8 w ecz., w niedziele i święta od g 9 rano do 2 po poł. Wszelkie zabiegi i czynności lekarskie i dentystyczne. Wizyty na miejscu.
Przyjmuje się zamówienia na porody w domu, które są prowadzone przez odpowiednie akuszerki pod kontrolą lekarzy
Nocne pogotowie położnicze. Telefon 129.

Na nadchodzące święta

polecamy w wielkim wyborze:
Crêpe de Chine Crêpe Soleil Plusze
Crêpe Marocaine Crêpe Satin Kotiki
Crêpe Georgette Velours-Chiffon Velvetny
Adamaszki, Brókaty i t. p.

Jedwabna Manufaktura Bernard Dobrzyński S-cy

Piotrkowska 10, Telefon 18-84

Scotta Tranowa Emulsja Scotta

jest to pierwsza i wszechświatowa marka wszystkich preparatów tranu. Od 52 lat stosowaną bywa przez lekarzy wszystkich kulturalnych krajów z najlepszym wynikiem jako środek odżywczy i wzmacniający w skrofulach, krzywicy, chorobach angieliskiej i przy upośledzonym odżywianiu.
SCOTTA EMULSJA posiada przy emulji smak i może być również skutecznie stosowana nawet wśród upalnego lata.
Żądać tylko oryginalnej EMULSJI SCOTTA wyłącznych fabrykantów Scott i Bowne Oddział na Kongresówkę i Krejcy.
Warszawa, Noworodowa 2-a. Tel. 81-54.

Prenumerata wraz z ilust. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama” w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamięcowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicę 7 zł. 20 miesięczn.
Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy uraz ogłoszeń admin. nie odpowiada. Droższe 10 gr. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najniższe 50 gr.
Wydawca: Dr. Leszek Kirkien, Redaktor: Wacław Smółski

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE 8 gr. za wiersz milimetr (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE 40 gr. za wiersz milimetr (na stronie 4 szpalt) NIEKROLOBI I NADESŁANE 30 gr. za wiersz milimetr (na 4 szpalt). Zaręczynowe za usługę po tekście 10 złotych. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najniższe 50 gr.